

Mobning

- må vi så være fri!

Handlingsplan for indsats mod mobning
på Nibe Skole

Forord

I sommeren 1999 blev der ved Nibe Skole nedsat en arbejdsgruppe, der fik til opgave at komme med forslag til initiativer mod mobning. Denne arbejdsgruppe lavede en handlingsplan for indsats mod mobning på Nibe Skole 2000 - 2001.

Denne handlingsplan for det indledende arbejde er nu evalueret og danner baggrunden for nærværende notat, som er den fremtidige handlingsplan for indsats mod mobning på Nibe Skole.

Handlingsplanen er revideret 2007 og godkendt på skolebestyrelsesmøde d.25/10-2007 og pædagogisk råd 5/12-2007

Indholdsfortegnelse

1.	Mobning – Facts og Myter	1
1.1	Definition.....	1
1.2	Facts og myter.....	1
2.	Grundlag for indsatsen ved Nibe Skole	3
3	Konkrete initiativer.....	4
4.	Tillæg til mobbeplan	7
5.	Litteratur	9

1. Mobning – Facts og Myter

1.1 Definition

”En person er mobbet eller plaget, når han eller hun gentagne gange og over en vis tid, bliver udsat for negative handlinger fra en eller flere personer.

Negative handlinger kan eksempelvis være:

1. direkte fysisk vold, skub, slag, spark etc.
2. handlinger ledsaget af ord, trusler og hån, samt det at sige ubehagelige og lede ting.
3. handlinger uden ord ved brug af grimasser, ved at vende vedkommende ryggen eller ved ikke at efterkomme en persons ønsker for at irritere eller såre.”

(oversat citat fra Dan Ulweus ”Mobning i skolen”):

I mere daglig tale siger vi en elev bliver mobbet, når en anden elev, eller flere andre elever

- siger grimme og ubehagelige ting til en anden pige eller dreng, gør nar eller bruger sårende øgenavne
- helt overser én, eller med vilje prøver at lukke én ude fra kammeraterne
- slår, sparker, river i håret, skubber eller lukker ham eller hende inde
- fortæller løgne eller spreder falske rygter om én, eller sender ubehagelige *sms'er eller beskeder* og prøver at få de andre til ikke at kunne lide en anden pige eller dreng
- og den slags ting

Ved mobning sker sådan noget gentagne gange, og det er vanskeligt for den, der bliver udsat for det, at forsvare sig.

Men det er *ikke* mobning, når nogen bliver drillet på en sød og venskabelig måde. Det er heller ikke mobning, når to omtrent lige stærke elever (fysisk eller psykisk) slås eller ’kører’ på hinanden.

1.2 Facts og myter

Der er siden 1998-1999, udgivet en del litteratur i Danmark om mobning.

Der henvises til denne hvad angår

- mobningens karakter,
- hvem der mobber,
- hvordan man mobber,
- hvor man mobber,
- hvor mange der mobber,
- hvor mange der er udsat for mobning,
- hvad skolestørrelse betyder,

- hvad sociale forhold betyder,
- hvad lærermiljøet betyder,
- hvad der kan gøres,
- osv.

2. Grundlag for indsatsen ved Nibe Skole

Mobning er uacceptabelt, men samtidig må man erkende, at det er umuligt helt at udrydde. Mobning er noget, der hele tiden og systematisk skal bekæmpes, men det er for unuanceret, ved en sådan indsats, udelukkende at lade det være et succeskriterium om mobning helt er fjernet. På Nibe Skole har man arbejdet med en forstærket indsats mod mobning siden 1999, og i marts 2000 gennemførte skolen for første gang en anonym spørgeskemaundersøgelse¹, som viste, at 12,7% af eleverne på skolen følte sig mobbede. I 2001 gennemførtes samme spørgeskemaundersøgelse, hvor det kunne konstateres, at antallet af elever, der følte sig mobbede, var faldet til 7,8%. De to undersøgelser dokumenterer, at det nytter at arbejde med en indsats mod mobning, men samtidig understreger de også behovet for det fortsatte arbejde. *Siden 2001 har skolen løbende gennemført spørgeskemaundersøgelser hvert andet år.*

2. 1 Mål med indsatsen

Målet med indsatsen er

- at reducere eller helt fjerne mobningsproblemer i skolemiljøet
- at forebygge at nye mobningsproblemer opstår
- at forbedre de sociale relationer mellem eleverne og at skabe forhold i skolen, der generelt forbedrer trivselen og reducerer mobningens omfang.

Indsatsen sker i erkendelse af, at mobning ikke udryddes med en enkeltstående indsats, men i stedet gennem en bevidst, planlagt, organiseret, gennemgribende og længerevarende indsats for at ændre skolemiljøet med hensyn til værdier, normer, regler og grundlæggende holdninger.

¹ Fra Mobbemappen udgivet af DLF, KL, Skole og Samfund og Undervisningsministeriet

3 Konkrete initiativer

3.1 Initiativer på klasseplan

1. Social læring er et obligatorisk emne på alle klassetrin.

Social læring er grundlaget for den daglige undervisning, når der f.eks. arbejdes med omgangsformer, løsning af konflikter m.m., men emnet kan også tages op i særlige undervisningsforløb.

Formålet med undervisningen i Social læring er bl.a. at arbejde for at indsatsen mod mobningsproblemer bliver en fælles sag for alle elever, således at ”neutrale” elever bliver til ansvarlige elever.

Endvidere er formålet, at styrke elevernes selvværd, dels som et værn mod mobning og dels som et middel til opnåelse af medansvarlighed.

2. Alle klasser udarbejder klasseregler mod mobning og arbejder løbende med dem.
3. Der gennemføres en anonym spørgeskema undersøgelse i 3. – 9. klasse i november i ulige år med det formål løbende at følge problemets omfang
4. *Klasserne kan etablere en venskabsklasseordning med det formål, at eleverne får venner/ netværk udenfor egen klasse*
5. Emnet mobning tages op som tema på klasseforældremøder i samarbejde med klasseforældrerådet.

3.2 Initiativer på elevplan: mobbere, mobbeofre – neutrale elever

1. Alle elever skal trygt kunne henvende sig til deres lærere angående mobningsproblemer, og de skal kunne regne med:
 - at få beskyttelse
 - at der konsekvent følges op på problemet både i forhold til mobberen og mobbeofret.
2. I alvorlige tilfælde holdes der samtaler med mobbere og mobbeofre, hvor det gøres klart, at skolen ikke accepterer mobning og at man vil sørge for at stoppe det.

I sådanne tilfælde orienteres forældrene altid og inddrages om nødvendigt i samtalerne.
3. Der indføres en social modtageprocedure for nye elever. Det kunne f. eks. være en obligatorisk del af klassens arbejde med mobningsregler, at de også udarbejder regler for, hvordan de vil modtage en eventuel ny elev i klassen.

4. Emnet mobning kan tages op ved enkeltsamtaler med elever, hvor elevens forældre også kan deltage (enten akut eller ved ordinære forældresamtaler).

3.3 Elevrådet

1. Elevrådet behandler jævnligt emnet mobning på møderne.
2. Alle elever skal gøres bekendt med, at man altid trygt kan henvende sig til elevrådet angående mobningsproblemer.

3.4 Initiativer overfor forældre

1. Det bør fastslås, at blot en mistanke om mobning bør meddeles klasselæreren / skolen
2. På alle klasseforældremøder er det sociale miljø i klassen et naturligt element.

Klassens miljø behandles af klasselæreren, hvorefter klassens ” Trivselsregler” kan præsenteres. Trivselsreglerne danner udgangspunkt for en drøftelse af, hvordan man som forældre kan ”bakke op” omkring reglerne.

3. Forældrene bør aftale ”fælles spilleregler”:
ex: - meddele hinanden hvis et barn opfører sig negativt f.eks. til fødselsdage
ex: - meddele hinanden, hvis et barn føler sig udenfor el. lign.
ex: - aftale vilkår for afholdelse af fødselsdage og fester.

Der gøres en særlig indsats på *forældremøder i 7. klasserne* for at få forældrene til at erkende betydningen af et godt samarbejde og f.eks. at aftale fælles ”spilleregler” lige fra starten.

4. Forældrepjeceerne: "Bliver dit barn mobbet- eller er det selv en mobber?" og "Dit barn skal ha' det godt på Nibe Skole" bruges på forældremøderne.
I 3. og 7. klasse behandles emnet mobning på et klasseforældremøde med udgangspunkt i pjecen "Bliver dit barn mobbet eller er det selv en mobber?"³

³ En forældrepjece 2002, Nibe Skole

3.5 Initiativer blandt lærere

1. Emnet mobning behandles på pædagogisk råds møde forud for, at den anonyme spørgeskemaundersøgelse gennemføres. Undersøgelsesresultatet behandles på pædagogisk råds møde umiddelbart efter, at resultatet foreligger.
2. Det forebyggende arbejde for indsats mod mobning tager udgangspunkt i læseplanen for social læring.
3. Klassens team drøfter emnet mobning på deres møder og sætter mål for og planlægger klassens arbejde med social læring.

3.6 Initiativer uden for skolen

Det ligger udenfor for skolens muligheder at definere handlingsplaner, der direkte vedrører forhold uden for skolen, men skolen samarbejder med børneinstitutionerne i følge planen for "*Den rullende skolestart*".

3.7 Skolebestyrelsens rolle

Skolebestyrelsen *udpeger kontaktpersoner, som stiller sig til rådighed for* forældrerådene for derigennem at følge alle klasser og understrege betydningen af et godt samarbejde mellem skole og hjem

4. Tillæg til mobbeplan

Internetmobning

De fleste unge er online mange timer i døgnet og næsten alle har adgang til computere, smartphones, iPads mm. En nyere aspekt af mobning er den mobning, der foregår på nettet, og som derfor er fjernet fra den fysiske virkelighed. Det betyder, at mobberen kan sende beskeder uden at møde mobbeofferet og at den mobbede kan sidde alene hjemme og læse hademails uden at kunne se mobberen i øjnene. Tidligere forlod man mobbesituationen, når man gik hjem fra skole, men nu kan det fortsætte døgnet rundt og i situationer, hvor den mobbede ikke kan kontakte en pædagog eller en lærer.

Hadegrupper, smædekampanjer og rygtespredning er nogle af de måder, mobningen foregår på i den digitale verden på sociale medier som Facebook, Twitter, Snapchat, Instagram, youtube, Moviestar Planet osv.

Det skjulte chikane på nettet har mindst lige så voldsomme konsekvenser som 'almindelig' mobning.

Elever skal lære at begå sig i den digitale verden, hvor de sociale spilleregler er anderledes end i den fysiske virkelighed, men stadig skal overholdes.

.

5. Litteratur

Arbejdsgruppen har benyttet følgende litteratur, som grundlag og inspiration for arbejdet.

Skole & Samfund:

”En skole uden mobning” – folder om gode råd til elever.

Børnerådet:

”Mobbedrengen”, redigeret af J.Aasted Halse, K. Borberg, M.C. Madsen, K. Henriksen og H. Rabøl Hansen.
ISBN 87-601-8028-5, 1999

Københavns lærerforening:

”Mobning – skal ud af skolen”, 15 sider
Januar, 1999

Danmarks lærerforening, Kommunernes Landsforening, Skole & Samfund,
Undervisningsministeriet:

”Mobbemappen”, 1999 (incl. Olweus’s spørgeskema)

Skole & Samfund

”Skolebørn – April 1999” (om ”Mobning begynder i børnehaven” p 6 – 7
og ”Antimobbe-regler” p 15)

Dan Olweus:

”Mobbing i Skolen – hva vi vet og hva vi kan gjøre”,
Universitetsforlaget, Oslo, 1997

Gunnar Höistad:

”Mobning – forebyggelse og løsninger”

